

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

28. Voluptas, ubi modum transilierit,
vertitur in pñnam. Sanè perutilis virtus
sit oportet; siquidem ipsa vitia, ut suum
consequantur finem, ejus indolem imi-
tantur servato medio, vitatisq; extremis.

29. Leo blanditiis solet mansvescere,
& caro nostra deliciis efferatur. Cibus su-
mendus non est utì materia gustùs; sed
quasi medicina famis. Non vivimus, ut e-
damus; sed edimus, ut vivamus. Edendo
modicè vives diutissimè: plures enim oc-
cidit gula, quàm ferrum.

30. Adeò nihil prosunt vitia, ut etiam
obsint ipsi vitioso. Quò plùs cuticulam
tuam curaveris, tantò plùs indè gravaris.
Amâsse nocuisse est. Gula, & luxuria col-
legæ ac veluti Consules sunt vitiorum:
quantò magis blandiuntur carni, tantò
magis officiunt; vires hebetant, agglo-
merant dolores, substantiam pessum dant.

DECAS IV.

31. Ingluvies per vitæ officinam mor-
tem fabricat, per gustum anxietatem.
Lascivia dulce est principium amari exi-
tùs: Initio palpat, exitus exitium est. Vi-
tium sibi ipsi notissimum, obscurum ta-

men ambiens erubescentiâ propriæ fæditatis; tametsi plûs lateat sub fortis favore, quâm noctis obscuro.

32. Infamat corpus suum, qui voluptuosè vixerit: dum deliciis fovet, mille incommodis expositum habet. Hosti a cerrimo arma subministras, si indulgentius habes.

33. Vita voluptuosi est vita animalium, vita gulosi plantarum; quæ partim humanae sunt, neque aliud habent, quâm ut aliantur. Vitâ vivit vegetativâ, sensitivâ pollet, rationali torpet.

34. Nunquam amentius superbis delinquit, quâm quando de alieno procurat opinionem sui. Præfert se aliis, quia diiore veste indutus est, quia gemmis rioribus fulget, quia cum comitatu multo procedit; metiendo dignitatem suam à manu Sartoris, aut arte argentarii, non opere heroico, famâ, & homine digno.

35. Æquè desi pit præsumptuosus, ac qui desiderio se calefaciendi volutatur in nive: hoc est per opposita media contendit ad finem. Amore excellentiæ propria contemptibilem se præbet per ipsa, qui bus

bus postulat adorationem sui. Nem per re-lapsa in contrarium cupiditas , dum æsti-mari vult, contemptui fit, transeunte ar-rogantiâ in vilipensionem.

36. Alia vitia obscurum amant, sola su-perbia tam stulta est, ut ubique videri am-biat, jactetq; eminentiâ suam, cùm vitiis reliquis inferior sit, ac longè abjectior.

37. Inter vitia nullum stultius vanitate: damnosum est animæ, & corpori non prodest. Præsumptionis suæ aliud fœnus non habet, quàm quòd risui sit & horrori: dignissimum meritis ipsius præmium.

38. Cùm omnes simile amet sibi simile, superbus nihil ægriùs tolerat, quàm æqua-lem: societas conditionis dissociat. Et quemadmodum similitudo ipsius naturæ instinctu parit amorem, ità superbia vitio elationis odit æqualitatem. Fera solitudi-nis amans, horrenda egenis, divitibus in-tolerabilis. Nam si opulentum afficit, red-dit vanum ; si pauperem, fatuum.

39. Tantæ malitiæ hoc vitium est , ut peccatum respectu illius videri possit pro-ficuum. Expedit sanè præsumptuosum quandoque in culpas prolabi , ut ex ipso casu sapiat, noverítque se odiſſe.

40. Honores taxandi sunt meritis, non ambitu. Evidem majoris gloriæ est non obtentos meruisse, quām non meritos possidere. Ambire, quod non meruisti, impudentia est: procurare per media in honora, infamia. Plūs recidit, quām assurgit, qui per indigna se evehit: honor ei in confusionē cedit, dignitas in contemptū.

DECAS V.

41. Quidquid boni est, à Deo est, quidquid mali, à te. Dic igitur, unde præsumis? Si de malo? non est hæc gloria, sed calamitas, Si de bono? hoc alienum est, non tuum. Præstat in malefactis humiliter pœnitere, quām in virtute satisfactione præsumere.

42. Ambitiosus exerrat à via, dum ad Solium honoris contendit; non evehite fortuna, sed virtus. Ipso ambitu, quo accedit, repellitur, dum per vitium prætendit, quod non nisi virtus concederit.

43. Iram, ut potes, fugito: præcipitat consilia, suadetque fieri optimè, quod no civissimum est. Juberis sævire in alium, & teipsum perimis: ita & apes lædunt pernicie sua. Damnum, quod putas tuum. sarcire